

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Johannes Climacus eller De Omnibus dubitandum est

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15*, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2012 , s. 18r.
Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-jc-txt-shoot-idd5d2c7b9-a631-478b-955d-b4e1e4b80b9a.pdf> (tilgået 31. juli 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 15

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.
[Læs CC0-erklæringen](#)

Idet Johannes begyndte paa denne Overveielse, indsaae han vel, at hvis han forlangte et empirisk Svar paa dette Spørgsmaal, da vilde Livet tilbyde en Mangfoldighed, der indenfor Extremets hele Omfang vilde skjule en kun forvirrende Vidtløftighed. Ikke blot kunde nemlig det, der hos den Enkelte fremkaldte Tvivlen være saare forskjellig, men det kunde være det Modsatte; thi hvis Een for at vække Tvivlen hos en Anden vilde foredrage Tvivlen, saa kunde han netop derved fremkalde Troen, ligesom omvendt Troen kunde fremkalde Tvivlen. Paa Grund af denne paradoxe Dialektik, der, hvad han alt tidligere havde været opmærksom paa, ingen Analogie havde i nogen Videns Sphære, da al Viden staaer i et ligefrem og immanent Forhold til sin Gjenstand og den Vidende, ikke i et omvendt og transcendent Forhold til en Tredie, indsaae han lettelig, at enhver empirisk Betragtning her vilde føre til Intet. Naar han da søgte et Svar paa hiint Spørgsmaal maatte han gaae en anden Vei. Han maatte see at udfinde Tvivlens ideelle Mulighed i Bevidstheden. Denne maatte jo blive den samme, hvor forskjellig end det foranledigende Phænomen var, da den, uden selv at forklares af Phænomenet, forklarede Phænomenets Virkning. Hvad der i den Enkelte frembragte Tvivlen, kunde være saa forskjelligt som det være vilde, hvis der i den Enkelte ikke var denne Mulighed, saa var Intet istand til at fremkalde den. Da fremdeles det foranledigende Phænomens Forskjellighed kunde være contrair, saa maatte Muligheden være en total, væsentlig for den menneskelige Bevidsthed.